SMĚRNICE FNM ČR A MŽP
PRO PŘÍPRAVU A REALIZACI ZAKÁZEK ŘEŠÍCÍCH EKOLOGICKÉ ZÁVAZKY PŘI PRIVATIZACI

č. 3/2004

OBSAH

1. ÚVOD 4

2. OBVYKLÝ PRŮBĚH VYPOŘÁDÁNÍ EKOLOGICKÝCH ZÁVAZKŮ VZNIKLÝCH PŘI PRIVATIZACI 4

REALIZACE PRACÍ VYPLÝVAJÍCÍCH Z EKOLOGICKÉ SMLOUVY 4
Etapa AR 4
Etapa přípravy sanace 5
Etapa realizace sanace 5
Ukončení ekologické smlouvy 5

3. POPIS ETAP VYPOŘÁDÁNÍ EKOLOGICKÝCH ZÁVAZKŮ VZNIKLÝCH PŘI PRIVATIZACI A VYMEZENÍ PŮSOBNOSTI ZÚČASTNĚNÝCH ORGÁNŮ A ORGANIZACÍ V TĚCHTO ETAPÁCH 5

3.1. ETAPA AR (KVALIFIKACE MÍRY EKOLOGICKÝCH RIZIK) 5
3.1.1. Definice základních pojmů 5
3.1.2. Zadání zakázky na realizaci průzkumu pro AR a vyhodnocení ekologických rizik v AR, případně na realizaci studie proveditelnosti 7
3.1.3. Zadání zakázky na supervizní dozor průzkumných prací a oponentní posudek závěrečné zprávy AR 7
3.1.4. Prováděcí projekt AR 7
3.1.5. Závěrečná zpráva AR a její oponentura, vydání rozhodnutí příslušného orgánu státní správy (zpravidla příslušný inspektorát ČIŽP) 7
3.2. ETAPA PŘÍPRAVY SANACE 8
3.2.1. Definice základních pojmů 8
3.2.2. Zadání zakázky na předsanační doprůzkum a projektovou dokumentaci sanačního zásahu 9
3.2.3. Zadání zakázky na supervizní dozor průzkumných prací a oponentní posudek projektové dokumentace sanačního zásahu 9
3.2.4. Prováděcí projekt předsanačního doprůzkumu 9
3.2.5. Závěrečná zpráva předsanačního doprůzkumu a oponentura projektové dokumentace sanačního zásahu 9
3.3. ETAPA REALIZACE SANACE 10
3.3.1. Definice základních pojmů 10
3.3.2. Zadání zakázky na sanaci 10
3.3.3. Zadání zakázky na supervizi sanačních prací 11
3.3.4. Zadání zakázky na AAR 11
3.3.5. Postup při realizaci sanace 11
3.3.5.1. Kontrola realizace a dokumentace průběhu zakázky 11
3.3.5.2. KD sanačních prací 12
3.3.5.3. Roční, etapová a závěrečná zpráva 13
3.3.5.4. Zprávy supervize 13
3.3.5.5. Vydávání stanovisek k dokumentům v průběhu realizace sanace 14
3.3.5.6. Dodatek projektové dokumentace sanačního zásahu 15
3.3.6. AAR, obnova řízení příslušného orgánustátní správy, úprava garance 16
3.3.6.1 Úprava garance vyplývající z ekologické smlouvy 16
3.3.7. Postsanační monitoring 16

3.3.8. Ukončení nápravných opatření *17*
3.3.9. Ukončení ekologické smlouvy *17*

PŘÍLOHY **18**

PŘÍLOHA 1 ZÁSADY ZADÁVÁNÍ ZAKÁZEK NA ODSTRANĚNÍ STARÝCH EKOLOGICKÝCH ZÁTĚŽÍ 18
PŘÍLOHA 2 VEDENÍ PRIMÁRNÍ DOKUMENTACE 20
PŘÍLOHA 3 SUPERVIZE 21

Seznam zkratek

AR	analýza rizika
AAR	aktualizovaná analýza rizika
FNM ČR	Fond národního majetku České republiky
ČIŽP	Česká inspekce životního prostředí
ČGS	Česká geologická služba
KD	kontrolní den
MF	Ministerstvo financí
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
OI ČIŽP	oblastní inspektorát ČIŽP
SESEZ	systém evidence starých ekologických zátěží
VV FNM ČR	výkonný výbor FNM ČR
dodavatel	subjekt uvedený ve smlouvě s FNM ČR jako zhotovitel
zakázka	veřejná zakázka dle zákona č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách a zakázka do 2 mil. Kč bez DPH dle zákona č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách
Směrnice	Směrnice FNM ČR a MŽP pro přípravu a realizaci zakázek řešících ekologické závazky při privatizaci č. 3/2004
nabyvatel	subjekt uvedený ve smlouvě mezi dodavatelem a FNM ČR jako právnická osoba

1. Úvod

V této společné Směrnici jsou v souladu s usnesením vlády z 10. ledna 2001 č. 51 stanoveny postupy a procesní zásady pro realizaci opatření vedoucích k nápravě starých ekologických zátěží vzniklých před privatizací.

Celý proces se řídí zejména následujícími zákony a usneseními vlády ČR:

a) Zákon č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, ve znění pozdějších předpisů,
b) Zákon č. 171/1991 Sb., o působnosti orgánů ČR ve věcech převodu majetku státu na jiné osoby a o Fondu národního majetku ČR, ve znění pozdějších předpisů,
c) Usnesení vlády ze dne 10. ledna 2001 č. 51, které obsahuje přílohu s názvem „Zásady vypořádání ekologických závazků vzniklých při privatizaci" (dále jen Zásady), ve znění pozdějších změn
d) Usnesení vlády č. 212/1997 o zásadách postupu při privatizaci podle zákona č. 92/1991 Sb., a zákona č. 171/1991 Sb., které nahradilo dřívější usnesení vlády č. 568/1993, 393/1994, 178/1995, 773/1995 a 20/1997
e) Zákon č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách

Proces zajišťuje vždy FNM ČR, který je metodicky řízen MF, MŽP, které je v procesu odborným garantem vydávající závazná stanoviska k jednotlivým procesním krokům realizace a nabyvatel. Vzájemnou spolupráci FNM ČR, MŽP a MF v tomto procesu upravují „Pravidla pro vzájemnou spolupráci FNM ČR, MŽP a MF při realizaci procesu zadávání ekologických zakázek v oblasti odstraňování starých ekologických zátěží".

Při odstraňování starých ekologických zátěží vzniklých před privatizací je zpravidla postupováno podle priorit, které stanovuje MŽP.

2. Obvyklý průběh vypořádání ekologických závazků vzniklých při privatizaci

Celý proces vypořádání ekologických závazků vzniklých při privatizaci se s ohledem na v úvodu uvedené zákony a usnesení vlády odvíjí v následujících etapách a krocích. Uvedené jednotlivé kroky mohou být podle konkrétní situace slučovány, modifikovány, v ojedinělých případech i vypouštěny.

a) Ekologický audit – posouzení existence staré ekologické zátěže. Ekologický audit není hrazen z prostředků FNM ČR.
b) Uzavření ekologické smlouvy mezi FNM ČR a nabyvatelem. FNM ČR neprodleně informuje MŽP o uzavření konkrétní ekologické smlouvy.

Realizace prací vyplývajících z Ekologické smlouvy

Etapa AR

a) Průzkum pro popis rozsahu ekologické zátěže včetně posouzení rizikovosti staré ekologické zátěže. Ve složitých případech je možné zařadit do tohoto kroku též vypracování studie proveditelnosti sanace, která posoudí z technického a ekonomického hlediska různé varianty postupu sanace a použitých technologií.

b) Oponentura závěrů AR a vydání rozhodnutí příslušného orgánu státní správy (zpravidla příslušný OI ČIŽP) o uložení opatření vedoucích k nápravě starých ekologických zátěží vzniklých před privatizací.

Etapa přípravy sanace

a) Předsanační doprůzkum a vypracování projektové dokumentace sanačního zásahu včetně závazného výkazu výměr nebo osnovy položkového ceníku (v souladu s charakterem zakázky) – upřesnění informací o staré ekologické zátěži a podrobné zpracování jedné varianty sanačního zákroku. V odůvodněných případech může být součástí této etapy též pilotní ověření nejvhodnějších sanačních technologií.
b) Oponentura projektové dokumentace sanačního zákroku.

Etapa realizace sanace

a) Realizace sanace, v průběhu realizace je prováděn sanační (provozní) monitoring.
b) AAR – popis a vyhodnocení účinnosti dosud provedeného sanačního zásahu a vyhodnocení a kvantifikace ekologických rizik plynoucích z ekologické zátěže, která nebyla z technických, či jiných důvodů sanována.
c) Postsanační monitoring – sledování dosažení limitů předepsaných v rozhodnutí orgánu státní správy po ukončení sanačního zásahu.
d) Ukončení nápravných opatření.

Ukončení ekologické smlouvy

Nabyvatel a FNM ČR postupují v celém procesu vypořádání ekologických závazků vzniklých při privatizaci v souladu s ekologickou smlouvou, rozhodnutím orgánu státní správy, včetně jeho správních lhůt, a touto Směrnicí. Ostatní účastníci procesu odstraňování starých ekologických zátěží se řídí rozhodnutím orgánu státní správy, včetně jeho správních lhůt a touto Směrnicí.

3. Popis etap vypořádání ekologických závazků vzniklých při privatizaci a vymezení působnosti zúčastněných orgánů a organizací v těchto etapách

3.1. Etapa AR (kvalifikace míry ekologických rizik)

3.1.1. Definice základních pojmů

AR

AR je obecně rozbor všech dosud provedených kroků týkajících se hodnocení a řízení rizika. Základní součástí AR je hodnocení rizika plynoucího z ekologické zátěže a návrh cílových parametrů. AR znamená souhrnné vyhodnocení nebezpečí, které způsobí nebo může způsobit chemická zátěž horninového prostředí, podzemní vody nebo stavebních konstrukcí, existence skládek škodlivých odpadů (tj. látek, jež svými chemickými, fyzikálními nebo biologickými vlastnostmi mohou při současném technickém stavu zabezpečení skládky ohrozit životní prostředí) na zdraví obyvatel nebo na ekosystému. Toto nebezpečí představuje míru ekologických rizik ze zátěže. Ekologická rizika se vyhodnotí na základě průzkumu v AR nebo její aktualizaci postupem podle platného „Metodického pokynu MŽP ČR k zajištění procesu

nápravy starých ekologických zátěží – Postup zpracování analýzy rizika" (dále jen Metodický pokyn MŽP). Stěžejní částí AR i její aktualizace je kvantitativní hodnocení zdravotních a ekologických rizik a výpočet cílových parametrů sanace, včetně diskuse vstupních parametrů výpočtů, a diskuse výsledků a návrhu způsobu prokázání dosažení cílových parametrů sanace. S ohledem na cílové parametry sanace jsou kvantifikována nezbytná sanační opatření.

Studie proveditelnosti sanace

Studie proveditelnosti se zpracovává v případě starých ekologických zátěží velkého rozsahu nebo v případě problematických způsobů sanace, kdy je nutné posoudit z technického a ekonomického hlediska různé varianty postupu sanace a použitých technologií s ohledem na specifické podmínky lokality. Cílem studie proveditelnosti je výběr optimálního sanačního zákroku, který za přijatelné finanční prostředky a v požadovaných termínech bude schopen naplnit podmínky uvedené v rozhodnutí příslušného orgánu státní správy. Ve studii proveditelnosti budou rozpracovány následující problémy:

a) identifikace známých řešení/technologií – výčet známých řešení a technologií, s uvedením názvu, principu technologie, popisu, kapacity, energetické a surovinové náročnosti, náročnosti na obsluhu a údržbu, referencí o jejím použití v praxi, vlivu na životní prostředí
b) posouzení rizik jednotlivých řešení – odzkoušenost technologie, vliv na provoz podniku, legislativní rámec a potřebná povolení, zájem orgánů státní správy, zájem veřejnosti
c) určení mimoekonomických efektů jednotlivých řešení – schopnost řešení dosáhnout cílových limitů, využití kapacity technologie, rizika řešení, délka trvání nápravného opatření, požadavky na nakládání s odpady, spotřeba surovin, energie a jejich dosažitelnost, požadavky na monitoring, bezpečnost práce a ochrana zdraví
d) určení ekonomického efektu jednotlivých řešení – kalkulace ceny jednotlivých variant řešení
e) integrace znalostí a výběr řešení
f) v odůvodněných případech bude součástí studie přiměřené ověření navrhované technologie

Supervizor, oponent AR

Průběh průzkumných prací pro AR může být dozorován supervizorem FNM ČR. Přesný popis účelu, cíle a povinností supervize je uveden v příloze č. 3 této Směrnice. Supervizor průzkumných prací je jmenován s ohledem na rozsah a složitost průzkumu. Pro účely oponentury závěrů AR je jmenován oponent FNM ČR. Oponent posoudí závěrečnou zprávu AR z následujících hledisek:

a) Odborné posouzení dostatečnosti průzkumu a dalších podkladů pro zpracování AR
b) Soulad postupu dodavatele AR s požadavky platného „Metodického pokynu MŽP ČR"
c) Posouzení expozičních scénářů
d) Posouzení navrhovaných cílových limitů
e) Posouzení navrhovaných variant sanačního zásahu
f) Posouzení vhodnosti závěrečné zprávy AR jako podkladu pro vydání rozhodnutí příslušného orgánu státní správy (zpravidla příslušného inspektorátu ČIŽP)

V případě jmenování supervizora průzkumných prací může funkci oponenta závěrečné zprávy AR, či studie proveditelnosti plnit tento supervizor.

3.1.2. Zadání zakázky na realizaci průzkumu pro AR a vyhodnocení ekologických rizik v AR, případně na realizaci studie proveditelnosti

Návrh podmínek zadání zakázky na realizaci průzkumu pro AR a vyhodnocení ekologických rizik v AR vypracuje nabyvatel (v případě zadání zakázky nad 2 mil Kč bez DPH tento návrh podmínek zpracuje do vzorů, které si vyžádá na Oddělení ekologické dokumentace FNM ČR) a zašle je spolu s žádostí o zadání výše uvedené zakázky FNM ČR.

S vybraným dodavatelem uzavře FNM ČR smlouvu na zpracování AR. Podklady pro tuto smlouvu dodá FNM ČR dodavatel bezprostředně po obdržení vyrozumění o rozhodnutí VV FNM ČR. Kopii smlouvy FNM ČR postoupí nabyvateli a na písemné vyžádání MŽP též MŽP. Nabyvatel a MŽP se zavazují, že obchodní a technické informace z této smlouvy nezneužije, tj. nepoužije pro jiné účely než pro plnění z této smlouvy a neposkytne třetím osobám bez písemného souhlasu dodavatele a FNM ČR.

3.1.3. Zadání zakázky na supervizní dozor průzkumných prací a oponentní posudek závěrečné zprávy AR

Zadání zakázky na supervizní dozor průzkumných prací a oponentní posudek závěrečné zprávy AR provede FNM ČR bezprostředně po výběru dodavatele průzkumu pro AR a vyhodnocení ekologických rizik v AR. S vybraným dodavatelem uzavře FNM ČR smlouvu na oponentní a případně též supervizní činnost při zpracování AR. FNM ČR uvědomí o jmenování oponenta (supervizora) dodavatele AR, MŽP a nabyvatele. Na písemné vyžádání MŽP postoupí FNM ČR kopii smlouvy MŽP. MŽP se zavazuje, že obchodní a technické informace z této smlouvy nezneužije, tj. nepoužije pro jiné účely než pro plnění z této smlouvy a neposkytne třetím osobám bez písemného souhlasu dodavatele a FNM ČR.

3.1.4. Prováděcí projekt AR

V případě velkého rozsahu průzkumných prací vypracuje dodavatel AR na základě nabídkového projektu prováděcí projekt AR. Prováděcí projekt AR předá dodavatel AR FNM ČR, MŽP, oponentovi (supervizorovi) FNM ČR a nabyvateli. Pokud se zúčastnění nevyjádří k prováděcímu projektu do 15 pracovních dnů od jeho doručení, považuje se tento projekt z jejich strany za schválený.

3.1.5. Závěrečná zpráva AR a její oponentura, vydání rozhodnutí příslušného orgánu státní správy (zpravidla příslušný inspektorát ČIŽP)

Závěrečnou zprávu AR předá dodavatel AR 1x FNM ČR, 1x MŽP, 1x oponentovi FNM ČR, 2x nabyvateli a v případě zjištění překročení zdravotních rizik též 1x Státnímu zdravotnímu ústavu. Nabyvatel postoupí závěrečnou zprávu příslušnému orgánu státní správy. Bezprostředně po obdržení závěrečné zprávy AR vypracuje oponent svůj posudek a postoupí ho FNM ČR, MŽP, dodavateli AR i nabyvateli. K závěrečné zprávě se vyjádří:

a) MŽP – zásadní povinné stanovisko
b) Nabyvatel – povinné stanovisko
c) Příslušný orgán státní správy – povinné stanovisko
d) Státní zdravotní ústav – povinné stanovisko v případě zjištění překročení zdravotních rizik

Vyjádření jsou zasílána nabyvateli a na vědomí všem zúčastněným stranám. Po obdržení těchto vyjádření svolá nabyvatel oponentní řízení, kterého se účastní MŽP, dodavatel AR, oponent jako zástupce FNM ČR a příslušný orgán státní správy. MŽP může požadovat po dodavateli AR stanovisko Státního zdravotního ústavu též v rámci oponentního řízení. V rámci oponentury závěrů AR bude rozhodnuto o způsobu zadání zakázky na sanační zásah. Na základě výsledků oponentního řízení dodavatel AR zapracuje všechny připomínky a předá konečnou verzi materiálu všem zúčastněným stranám, následně FNM ČR vydá

konečné stanovisko k AR na základě souhlasných stanovisek všech zúčastněných stran. Ze závěrečné zprávy AR, případně studie proveditelnosti provede dodavatel AR záznam do databáze SESEZ. Metodický návod na plnění databáze SESEZ je umístěn na internetové adrese http://www.env.cz, rubrika Životní prostředí, podrubrika Staré ekologické zátěže.

Schválenou konečnou verzi AR spolu se zápisem závěrečného oponentního projednání AR předloží nabyvatel příslušnému orgánu státní správy s žádostí o vydání rozhodnutí o uložení opatření vedoucích k nápravě starých ekologických zátěží vzniklých před privatizací.

3.2. Etapa přípravy sanace

3.2.1. Definice základních pojmů

Předsanační doprůzkum

Předsanační doprůzkum upřesní výsledky průzkumu provedeného pro zpracování AR tak, aby na základě tohoto upřesnění a všech dalších dostupných informací bylo možné vypracovat závaznou projektovou dokumentaci sanačního zásahu v rozsahu minimálně projektu pro stavební, případně vodoprávní, řízení. Základním podkladem při volbě způsobu a zejména rozsahu sanačního zásahu je rozhodnutí příslušného orgánu státní správy.

Projektová dokumentace sanačního zásahu

Projektová dokumentace sanačního zásahu je zpracovávána v rozsahu minimálně projektu pro stavební, případně vodoprávní řízení. Dodavatel projektové dokumentace vychází především z výsledků AR a předsanačního doprůzkumu, případně studie proveditelnosti a dalších dostupných informací. Základním podkladem při volbě způsobu a zejména rozsahu sanačního zásahu je rozhodnutí příslušného orgánu státní správy. Nedílnou součástí této projektové dokumentace je úplný rozpočet i tzv. slepý rozpočet (bez cen) projektovaného sanačního zásahu. Úplný rozpočet je vyveden ve formě volně odnímatelné přílohy projektové dokumentace a cenové údaje nesmí být jinde v projektové dokumentaci uváděny. Součástí této projektové dokumentace je též stanovení způsobu dokazování dosažení cílových parametrů sanace a dále projekt nakládání s odpady a biodegradace včetně položek, které umožní postupné čerpání finančních prostředků podle postupu jejich odstraňování.

Supervizor, oponent projektové dokumentace sanačního zásahu (studie proveditelnosti)

Průběh předsanačního doprůzkumu může být dozorován supervizorem FNM ČR. Přesný popis účelu, cíle a povinností supervize je uveden v příloze č. 3 této Směrnice. Supervizor průzkumných prací je jmenován s ohledem na rozsah a složitost průzkumu. Pro účely oponentury projektové dokumentace sanačního zásahu je jmenován oponent FNM ČR. Oponent posoudí projektovou dokumentaci sanačního zásahu především z následujících hledisek:

a) Posouzení dostatečnosti průzkumu a dalších podkladů pro zpracování projektové dokumentace
b) Posouzení komplexnosti řešení odstranění staré ekologické zátěže a vhodnosti zvoleného postupu sanace a užitých technologií
c) Posouzení možnosti naplnění rozhodnutí příslušného správního orgánu projektovanými pracemi
d) Posouzení splnění požadavků daných touto Směrnicí

V případě jmenování supervizora průzkumných prací může funkci oponenta projektové dokumentace sanačního zásahu plnit tento supervizor.

3.2.2. Zadání zakázky na předsanační doprůzkum a projektovou dokumentaci sanačního zásahu

Postupy při zadávání zakázky na realizaci předsanačního doprůzkumu a vypracování projektové dokumentace sanačního zásahu jsou stejné jako v případě zadávání zakázek na zpracování AR – viz. kapitola 3.1.2.

3.2.3. Zadání zakázky na supervizní dozor průzkumných prací a oponentní posudek projektové dokumentace sanačního zásahu

Postupy při zadávání zakázky na supervizní dozor průzkumných prací a oponentní posudek projektové dokumentace sanačního zásahu jsou stejné jako v případě zadávání zakázek na supervizní dozor průzkumných prací a oponentní posudek závěrečné zprávy AR – viz. kapitola 3.1.3.

3.2.4. Prováděcí projekt předsanačního doprůzkumu

V případě velkého rozsahu průzkumných prací vypracuje dodavatel předsanačního doprůzkumu na základě nabídkového projektu prováděcí projekt. Tento projekt předá dodavatel FNM ČR, MŽP, oponentovi (supervizorovi) FNM ČR a nabyvateli. Pokud se zúčastnění nevyjádří k prováděcímu projektu do 15 pracovních dnů od jeho doručení, považuje se tento projekt z jejich strany za schválený.

3.2.5. Závěrečná zpráva předsanačního doprůzkumu a oponentura projektové dokumentace sanačního zásahu

O průběhu a výsledcích předsanačního doprůzkumu vypracuje dodavatel zprávu, kterou předá FNM ČR, MŽP, oponentovi (supervizorovi) FNM ČR, nabyvateli a příslušnému orgánu státní správy k posouzení. Vyjádření příslušných orgánů k závěrečné zprávě o předsanačním doprůzkumu jsou zasílána nabyvateli a na vědomí všem zúčastněným stranám. Pokud se zúčastnění nevyjádří k závěrečné zprávě do 15 pracovních dnů od jejího doručení, považuje se tato závěrečná zpráva z jejich strany za schválenou.

Po schválení závěrečné zprávy vypracuje dodavatel projektovou dokumentaci sanačního zásahu a předá ji 1x FNM ČR, 1x MŽP, 1x oponentovi FNM ČR a 2x nabyvateli. Nabyvatel postoupí projektovou dokumentaci příslušnému orgánu státní správy. Bezprostředně po obdržení projektové dokumentace vypracuje oponent svůj posudek a postoupí ho FNM ČR, MŽP, dodavateli projektu i nabyvateli. K projektové dokumentaci se v rámci oponentury vyjádří:

a) MŽP – zásadní povinné stanovisko
b) Nabyvatel – povinné stanovisko, zejména s ohledem na vliv projektovaného sanačního zásahu na jeho obchodní a výrobní činnost
c) Příslušný orgán státní správy – povinné stanovisko, zejména s ohledem na možnost naplnění podmínek rozhodnutí projektovanými pracemi

Vyjádření jsou zasílána nabyvateli a na vědomí všem zúčastněným stranám. Po obdržení těchto vyjádření svolá nabyvatel oponentní řízení, kterého se účastní MŽP, oponent jako zástupce FNM ČR a příslušný orgán státní správy. Na základě výsledků oponentního řízení dodavatel projektové dokumentace zapracuje všechny připomínky a předá konečnou verzi materiálu všem zúčastněným stranám. FNM ČR vydá stanovisko ke konečné verzi projektové dokumentace sanačního zásahu na základě souhlasných stanovisek všech zúčastněných stran. O předsanačním doprůzkumu provede dodavatel záznam do databáze SESEZ.

Schválená konečná verze projektové dokumentace sanačního zásahu bez úplného rozpočtu pouze s tzv. slepým rozpočtem tvoří základní součást zadávací dokumentace zakázky na výběr dodavatele sanace.

3.3. Etapa realizace sanace

3.3.1. Definice základních pojmů

Sanace (nápravná opatření)

Sanace (nápravná opatření) znamená soubor nutných odborných činností k nápravě ekologických škod podle projektové dokumentace sanačního zásahu. Základním smyslem sanace je odstranění kontaminace, které vede ke snížení popřípadě eliminaci ekologických rizik vyplývajících z ekologických škod na dané lokalitě na únosnou míru a zamezení jejich přenosu mimo lokalitu. Cílem sanace je dosáhnout cílových parametrů a věcných cílů stanovených rozhodnutím příslušného orgánu státní správy.

Supervizor sanačních prací

Průběh sanačních prací může být dozorován supervizorem FNM ČR. Přesný popis účelu, cíle a povinností supervize je uveden v příloze č. 3 této Směrnice.

AAR

AAR bude zpracována dodavatelem nezávislým na dodavateli sanace.

Stejně jako AR musí i její aktualizace splňovat všechny podmínky podle platného „Metodického pokynu MŽP ČR k zajištění procesu nápravy starých ekologických zátěží – Postup zpracování analýzy rizika" (dále jen Metodický pokyn MŽP).

AAR se provádí buď v předem stanovené etapě sanace nebo vždy v závěrečné etapě sanace při hodnocení rizika reziduálního znečištění nebo v závažných případech zjištění nových skutečností jako podklad pro obnovu správního řízení ve věci nového rozhodnutí.

AAR zahrnuje:

a. - popis a vyhodnocení účinnosti dosud provedeného sanačního zásahu
b. - stanovení aktuálních, případně reziduálních rizik
c. - vyhodnocení všech údajů o znečištění a o ohrozitelných subjektech
d. přezkoumání míry migrace kontaminujících látek a vyčíslení kvantitativního ovlivnění ohrozitelných subjektů
e. - případný návrh změny cílových parametrů na podkladě výpočtů
f. - doporučení pro případný monitoring.

Postsanační monitoring

Postsanační monitoring je kontrola dosažení limitních ukazatelů kontaminantů předepsaných v rozhodnutí příslušného orgánu státní správy po určitou dobu po ukončení sanačního zásahu. Délka postsanačního monitoringu je předepsána v rozhodnutí, případně se řídí požadavky příslušného orgánu státní správy. Postsanační monitoring je zpravidla součástí projektu sanačního zásahu.

3.3.2. Zadání zakázky na sanaci

Návrh podmínek zadání zakázky na realizaci sanačního zásahu vypracuje nabyvatel (v případě zadání zakázky nad 2 mil Kč bez DPH tento návrh zpracuje do vzorů, které si vyžádá na Oddělení ekologické dokumentace FNM ČR) a zašle je spolu s žádostí o zadání výše uvedené zakázky FNM ČR. V případě zadání zakázky po etapě „příprava sanace" bude

základní součástí návrhu podmínek zadání zakázky schválená projektová dokumentace sanačního zásahu se slepým rozpočtem. Zakázka bude vypsána jako jednokriteriální – jediným kritériem bude cena. V odůvodněných případech (na základě závěru oponentury AR nebo AAR a doporučujícího stanoviska MŽP) může být zakázka vypsána jako vícekriteriální.

S vybraným dodavatelem uzavře FNM ČR smlouvu na sanační zásah. Podklady pro tuto smlouvu dodá FNM ČR dodavatel bezprostředně po obdržení vyrozumění o rozhodnutí výkonného výboru FNM ČR. Kopii smlouvy FNM ČR postoupí nabyvateli a na písemné vyžádání MŽP též MŽP. Nabyvatel a MŽP se zavazují, že obchodní a technické informace z této smlouvy nezneužije, tj. nepoužije pro jiné účely než pro plnění z této smlouvy a neposkytne třetím osobám bez písemného souhlasu dodavatele a FNM ČR.

3.3.3. Zadání zakázky na supervizi sanačních prací

Postupy při zadávání zakázky na supervizní dozor sanačních prací jsou stejné jako v případě zadávání zakázek na supervizní dozor průzkumných prací a oponentní posudek závěrečné zprávy AR – viz. kapitola 3.1.3.

3.3.4. Zadání zakázky na AAR

Postupy při zadávání zakázky na AAR jsou stejné jako v případě zadávání zakázek na zpracování AR – viz. kapitola 3.1.2.

3.3.5. Postup při realizaci sanace

3.3.5.1. Kontrola realizace a dokumentace průběhu zakázky

Při realizaci sanačního zásahu se postupuje dle projektové dokumentace sanačního zásahu, která je základní součástí podmínek zadání zakázky na sanaci, a v souladu se smlouvou uzavřenou mezi vybraným dodavatelem a FNM ČR.

Dodavatel je povinen vést průkaznou primární dokumentaci o průběhu sanace – provozní (stavební) deník (viz. příloha č. 2 této Směrnice).

Kontrolu realizace sanace provádí:

a) **nabyvatel** – odpovídá za účelnost a efektivnost vynaložených finančních prostředků podle projektové dokumentace. V případě zjištění závažných nedostatků při realizaci prací má nabyvatel povinnost o této skutečnosti neprodleně písemně informovat FNM ČR a MŽP a navrhnout zastavení prací.
b) **FNM ČR** – realizuje vlastní kontrolní činnost průběžně většinou prostřednictvím supervize. Náplň činnosti supervizora je popsána v příloze č. 3 této Směrnice. Kromě kontroly prováděných sanačních prací supervize kontroluje účelnost a efektivnost vynaložených finančních prostředků a dává souhlas k proplácení faktur za skutečně provedené projektované práce. V případě odstraňování odpadů dává souhlas k proplácení faktur za jejich prokázané konečné odstranění.
c) **MŽP** – provádí kontrolu sanačních prací prostřednictvím svých pracovníků. MŽP může též pro vlastní kontrolu zadat ze svých prostředků kontrolní expertní činnost. Přezkoumává též účelnost a efektivnost prováděných prací. V případě zjištění závažných nedostatků má povinnost o této skutečnosti neprodleně písemně informovat FNM ČR a nabyvatele.

FNM ČR a MŽP se vždy o výběru supervizorů, resp. expertů a výsledcích jejich činnosti informují navzájem a informují i nabyvatele. Pravidelná kontrola prováděných prací probíhá na KD.

Prokazování a kontrola skutečného plnění subdodavatelských prací je povinností dodavatele.

3.3.5.2. KD sanačních prací

Nabyvatel organizuje pro kontrolu postupu sanačních prací a čerpání finančních nákladů KD pravidelně, v průběhu realizace minimálně jednou za čtvrtletí, na něž nabyvatel vždy zve FNM ČR, MŽP, dodavatele, supervizi (experta) a orgán státní správy, který vydal správní rozhodnutí (počínaje projednáváním AR), příp. dotčené orgány státní správy a samosprávy. Zástupci FNM ČR se účastní KD dle svých možností. V případě nepřítomnosti zástupce FNM ČR na KD presentuje stanovisko FNM ČR na KD supervizor FNM ČR. Materiály (zpráva hlavního dodavatele prací) ke KD, včetně zprávy nabyvatele a supervize, obdrží všichni účastníci předem, nejméně týden před konáním KD. Při realizaci postsanačního monitoringu jsou KD svolávány operativně pouze v případě nutnosti (např. překročení sanačních limitů) nejméně však jednou ročně.

Organizace a průběh KD:

a) prohlídka lokality
b) ústní informace nabyvatele o postupu prací, včetně kontroly plnění závěrů předchozího KD
c) ústní informace dodavatele o průběhu prací
d) stanovisko supervize, FNM ČR, MŽP, případně správního orgánu a ostatních účastníků kontroly (možnost schválení metodické změny projektu, pokud se touto změnou nemění struktura sanačních prací tak, že může být dotčena kvalita prací, garance za dosažení cílového parametru, projektovaná částka, nebo nedochází ke změně na základě změny správního rozhodnutí)
e) diskuse
f) závěry, termíny
g) zápis s uvedením připomínek, požadavků a stanovisek zúčastněných stran.

Jako vstupní informaci pro KD dodavatel předkládá písemnou zprávu v doporučeném maximálním rozsahu 10 stran v tomto členění:

a) srovnání časového a finančního harmonogramu prací
b) stručná charakteristika lokality (pouze pro 1. zprávu), v dalších uvést jen nové skutečnosti, přehledné a výstižné informace k aktuálnímu stavu prací (tabulky, grafy, mapy ...) s popisem sanačních zásahů a výsledků monitoringu od posledního KD a od začátku sanace
c) rozsah provedených prací v období od posledního KD, včetně relace plánovaných a vynaložených nákladů v členění dle jednotlivých staveb či technologií
d) shoda, případně odchylky od věcného, časového a finančního plánu prací (síťového grafu), návrhy na optimalizaci dalšího postupu s předpokládanými dopady
e) přehled o průběžném čerpání finančních prostředků od posledního KD a od zahájení sanace v členění dle jednotlivých staveb
f) bilance odstraněného množství kontaminantů od posledního KD a od zahájení sanace v členění dle jednotlivých staveb, resp. dílčích lokalit, včetně propočtu měrných nákladů
g) průběh a stav nakládání s odpady a uvedení přehledu o nakládání s odpady až k jejich konečnému odstranění, minimálně podle přílohy č. 20 vyhlášky č. 383/2001 Sb., s písemným doložením o odstranění odpadu subdodavatele, pokud není prováděno přímo dodavatelem a písemnou zprávu dodavatele o kontrole postupu subdodavatele při nakládání s odpady, včetně popisu postupu biodegradace ex situ
h) plánované práce na další období (technicky, časově, finančně)
i) případný návrh opatření - požadavků k orgánům státní správy (změny či doplnění rozhodnutí apod.)
j) případný návrh opatření - požadavků k FNM ČR, MŽP

Zpráva je podepsaná statutárním zástupcem nebo pověřeným zástupcem dodavatele prací.

3.3.5.3. Roční, etapová a závěrečná zpráva

Práce zhotovené v kalendářním roce jsou zhodnoceny v roční zprávě. Etapy prací jsou zhodnoceny v etapové zprávě. Na konci nápravného opatření je nutno předložit závěrečnou zprávu. Obsah zpráv závisí na způsobu provedení nápravných opatření. Tyto zprávy vypracuje dodavatel v souladu s požadavky zúčastněných stran. Ke každé zprávě musí být přiloženo technickoekonomické zhodnocení efektivity prováděných prací. Zprávy předkládá dodavatel FNM ČR ve dvou písemných vyhotoveních a 1x na disketě nebo CD-R ve formátu MS WORD a MS EXCEL v aktuálních užívaných a obecně rozšířených verzích, dále po jednom vyhotovení MŽP, správnímu orgánu, nabyvateli a supervizi.

Pokud předmětem nápravných opatření byly i geologické práce podléhající podle vyhlášky ČGÚ č. 8/1989 Sb., o registraci geologických prací, o odevzdávání a zpřístupňování jejich výsledků registraci v GEOFONDU ČR, dodavatel je povinen geologické práce i její výsledky zaregistrovat. Dodavatel nápravných opatření odpovídá za vložení výsledků do databáze SESEZ. Veškerá dokumentace (technická, finanční, administrativní ...) musí být řádně uložena u nabyvatele.

Základní požadavky na roční, etapovou a závěrečnou zprávu:

Zprávy musí podat přehledně informace o technickém, časovém a finančním průběhu akce v této minimální struktuře:

1. Úvod:
   - číslo a datum usnesení vlády, kterým byla schválena ekologická smlouva, její číslo, stručná identifikace nabyvatele
   - správní rozhodnutí
   - identifikace dodavatele
2. Cíl sanace
3. Základní údaje o místu, kde byla prováděna sanace
4. Přírodní podmínky, jež jsou zohledněny v postupu prací a jejich vyhodnocení
5. Stručný popis technického řešení
6. Popis prováděných prací:
   - soulad s projektovou dokumentací – metodické změny, dodatky, další schválené změny
   - výsledky sanace
   - vyhodnocení odstranění odpadů a uvedení přehledu o nakládání s odpady až k jejich konečnému odstranění, minimálně podle přílohy č. 20 vyhlášky č. 383/2001 Sb., doložené stanoviskem supervize, OI ČIŽP a případně experta
   - výsledky monitoringu, závěry pro postsanační monitoring, garance ze strany dodavatele a jejich splnění
   - přehled dokumentace
   - doklad o naplnění databáze SESEZ
7. Rekapitulace plnění podmínek správního rozhodnutí, časových, věcných a finančních podmínek projektu
8. Vyčíslení bilance odstraněného kontaminantu
9. Vyčíslení bilance zbytkového znečištění horninového prostředí, jeho charakteristika a výpočet jeho rizika, včetně vyhodnocení zbytkových rizik v širších souvislostech (v závěrečné zprávě)
10. Závěr

3.3.5.4. Zprávy supervize

Viz příloha č.3.

3.3.5.5. Vydávání stanovisek k dokumentům v průběhu realizace sanace

Všechna vyjádření a dokumenty v průběhu sanace obdrží FNM ČR, MŽP, nabyvatel, příslušný orgán státní správy a supervizor neprodleně po jejich vydání a vypracování.

Realizační projektová dokumentace sanačního zásahu

Realizační projektová dokumentace je projekt, který vznikne podrobným rozpracováním:

1. projektové dokumentace pro stavení, případně vodoprávní řízení
2. nabídkového projektu - v těch případech, kdy je z důvodu dostatečného množství informací získaných z etapy AR vynechána etapa předsanační.

Projektovou dokumentaci rozesílá dodavatel prací. K projektu se vyjádří:

a) **FNM ČR** – vydá stanovisko na základě souhlasných stanovisek všech zúčastněných stran
b) **MŽP** – zásadní povinné stanovisko
c) **Nabyvatel** – povinné stanovisko, zejména s ohledem na vliv sanačního zásahu na jeho aktuální a plánovanou podnikatelskou činnost
d) **Příslušný orgán státní správy** – povinné stanovisko, zejména s ohledem na možnost naplnění podmínek rozhodnutí projektovanými pracemi
e) **Supervizor** – povinné stanovisko

Stanoviska jsou zasílána dodavateli prací a na vědomí všem zúčastněným stranám

Metodické změny projektové dokumentace sanačního zásahu

Metodické změny projektové dokumentace sanačního zásahu jsou takové změny, které neznamenají navýšení finančních prostředků na sanaci.

Metodické změny projektové dokumentace rozesílá dodavatel prací. K metodické změně se vyjádří:

a) **FNM ČR** – vydá stanovisko na základě souhlasných stanovisek všech zúčastněných stran
b) **MŽP** – zásadní povinné stanovisko
c) **Nabyvatel** – povinné stanovisko
d) **Příslušný orgán státní správy** – stanovisko předává jen v případě připomínek
e) **Supervize** – povinné stanovisko

Stanoviska jsou zasílána dodavateli prací a na vědomí všem zúčastněným stranám. Drobné metodické změny do 0,5 mil. Kč, bez DPH, zvláště v případech, kdy se předpokládá čerpání finančních prostředků na navrhované práce z úspor rozpočtu sanačních prací, je možné odsouhlasit zápisem z KD za účasti minimálně MŽP, supervize a nabyvatele. Stručný popis těchto metodických změn včetně jejich rozpočtu musí být součástí podkladů pro KD.

Dodatky projektové dokumentace sanačního zásahu

Dodatkem projektové dokumentace sanačního zásahu se rozumí materiál, ve kterém je navrhována taková změna způsobu, či rozsahu sanace, která znamená navýšení finančních prostředků na sanační zásah.

Dodatky projektové dokumentace rozesílá dodavatel prací. K dodatku se vyjádří:

a) **FNM ČR** – vydá stanovisko na základě souhlasných stanovisek všech zúčastněných stran
b) **MŽP** – zásadní povinné stanovisko
c) **Nabyvatel** – povinné stanovisko
d) **Příslušný orgán státní správy** – povinné stanovisko, zejména s ohledem na vliv navrhovaných změn způsobu, či rozsahu sanace na plnění rozhodnutí

e) **Supervize – povinné stanovisko**

Stanoviska jsou zasílána dodavateli prací a na vědomí všem zúčastněným stranám.

Zprávy dodavatele pro KD

Zprávy rozesílá nabyvatel, který je obdrží od dodavatele prací. Zprávu musí obdržet všichni účastníci KD minimálně týden před jeho konáním. Minimální obsah zprávy dodavatele pro KD je uveden v kap. č. 3.3.5.2.. Ke zprávě se vyjadřují všichni účastníci KD v případě potřeby formou zápisu z KD.

Roční a etapové zprávy o průběhu sanace

Zprávy rozesílá dodavatel prací. Ke zprávě se vyjádří:

a) **FNM ČR** – stanovisko předává jen v případě připomínek
b) **MŽP** – stanovisko předává jen v případě připomínek
c) **Nabyvatel** – stanovisko předává jen v případě připomínek
d) **Příslušný orgán státní správy** – povinné stanovisko se zvláštní pozorností na nakládání s odpady

e) **Supervize – povinné stanovisko**

Stanoviska jsou zasílána dodavateli prací a na vědomí všem zúčastněným stranám.

Závěrečná zpráva o sanaci

Zprávu rozesílá dodavatel prací. K závěrečné zprávě se vyjádří:

a) **FNM ČR** - vydá stanovisko na základě souhlasných stanovisek všech zúčastněných stran
b) **MŽP** – zásadní povinné stanovisko
c) **Nabyvatel** – povinné stanovisko
d) **Příslušný orgán státní správy** – povinné stanovisko, zejména posouzení splnění podmínek rozhodnutí

e) **Supervize** – povinné stanovisko

Stanoviska jsou zasílána dodavateli prací a na vědomí všem zúčastněným stranám.

Zprávy supervize

Zprávy rozesílá supervize. Ke zprávě se vyjádří:

a) **FNM ČR** – stanovisko předává jen v případě připomínek
b) **MŽP** – stanovisko předává jen v případě připomínek
c) **Nabyvatel** – stanovisko předává jen v případě připomínek
d) **Příslušný orgán státní správy** – stanovisko předává jen v případě připomínek

Stanoviska jsou zasílána supervizi a na vědomí všem zúčastněným stranám.

3.3.5.6. Dodatek projektové dokumentace sanačního zásahu

Případy odstranění zjištěných nových skutečností v průběhu sanačních prací (a případné navyšování rozpočtu sanačních prací) posuzuje na základě stanovisek všech zúčastněných stran FNM ČR. Žádost předkládá FNM ČR nabyvatel spolu s kompletní smluvní dokumentací případu.

K návrhu se vyjádří:

a) FNM ČR – konečné stanovisko

b) MŽP – zásadní povinné stanovisko

c) Nabyvatel – povinné stanovisko

d) Příslušný orgán státní správy – povinné stanovisko

e) Supervizor

f) Dodavatel projektu sanačních prací

3.3.6 AAR, obnova řízení příslušného orgánu státní správy, úprava garance:

AAR se zpracovává v následujících případech, či fázích sanačního zákroku:

a) na konci sanace v případě nutnosti určení existence, rozsahu a rizikovosti ekologické zátěže, která nebyla z technologických, technických nebo ekonomických důvodů odstraněna.

b) v určité fázi sanace, pokud je to dané v rozhodnutí příslušného orgánu státní správy

c) v průběhu sanace pro zhodnocení účinnosti dosavadního sanačního zákroku při potřebě uskutečnit :

- obnovení správního řízení a změnu rozhodnutí příslušného orgánu státní správy – v případě zjištění nedosažitelnosti podmínek předepsaných v tomto rozhodnutí
- zásadní technicko-ekonomickou změnu projektové dokumentace sanace a jejího rozpočtu – dodatek, metodická změna projektové dokumentace sanačního zásahu

AAR musí být zpracována v rozsahu předepsaném v platné metodice MŽP a její závěry jsou oponovány dle stejného postupu jako závěry AR – viz. kap. č. 3.1.5. Ze závěrečné zprávy AAR provede dodavatel záznam do databáze SESEZ.

3.3.6.1.Úprava garance vyplývající z ekologické smlouvy

Při podpisu ekologické smlouvy je stanovena garance FNM ČR do výše dané příslušným usnesením vlády. FNM ČR může hradit nápravná opatření maximálně do výše garance.

V uzavřených ekologických smlouvách bude výše garance upravena dodatkem smlouvy tak, aby odpovídala předpokládaným nákladům na všechna nápravná opatření, a to zpravidla po realizaci první etapy sanace (ukončení aktivního sanačního zásahu – před postsanačním monitoringem, případně schválení závěrů AAR vypracované na konci sanace). Výše upravené garance bude vycházet ze součtu cen projektů na všech lokalitách zmapovaných ekologickým auditem upřesněného zpravidla po realizaci první etapy sanace a bude k němu pro případ nových zjištění v pozdějších etapách sanace zakalkulována rezerva maximálně 30%. Stanovisko k úpravě garance včetně určení výše rezervy zasílá MŽP na FNM ČR a nabyvatele. Nabyvatel podepíše dodatek k ekologické smlouvě s FNM ČR s uvedením výše garance. Případný požadavek nabyvatele na čerpání výše uvedené rezervy může být FNM akceptován pouze v případě, že se objeví nové skutečnosti, které nebylo možné zohlednit v realizačních projektech sanace, a to na základě věcného přezkoumání supervizí, MŽP, případně soudním znalcem. V případě, že se jedná o mimořádně závažné zjištění a výše takto upravené garance by nepokryla náklady na odstranění závady nebo alespoň zabránění její migrace, může nabyvatel dodatečně požádat FNM ČR o mimořádnou úpravu garance. Žádost FNM ČR projedná s MŽP a MF, která posuzují, zda se jedná o výjimečný případ ve smyslu ekologické smlouvy, tj. o případ nových zjištění, které objektivně nemohly podchytit předešlé přípravné a realizační práce procesu odstranění ekologické závady. Zásadní konečné stanovisko vydává MŽP.

3.3.7. Postsanační monitoring

Postsanační monitoring probíhá v případě sanace nesaturované zóny průběžně a prostory splňující parametry předepsané rozhodnutím příslušného orgánu státní správy jsou postupně

dle průběhu sanačního zákroku za kontroly supervize, MŽP a případně příslušného orgánu státní správy předávány dodavatelem sanace a přebírány nabyvatelem.

V případě sanace saturované zóny probíhá postsanační monitoring – kontrola splnění limitních ukazatelů kontaminantů předepsaných v rozhodnutí orgánu státní správy – podzemní vody po dobu předepsanou v rozhodnutí, případně po dobu, která odpovídá požadavkům orgánu státní správy.

Postsanační monitoring je zpravidla součástí projektové dokumentace sanace. Konkrétní forma postsanačního monitoringu (projekt postsanačního monitoringu) je upřesněna po ukončení sanace a schválení závěrečné zprávy o sanaci. Projekt postsanačního monitoringu musí popisovat nejen způsob, rozsah a periodu monitoringu a spektrum sledovaných kontaminantů, ale též postup při zjištění nadlimitních hodnot ve smyslu rozhodnutí. Postsanační monitoring je ukončen Závěrečnou zprávou, ve které je popsán průběh monitoringu a jeho výsledky jsou porovnány se schváleným způsobem prokazování splnění cílových parametrů sanace daných v rozhodnutí příslušného orgánu státní správy.

Zprávu o postsanačním monitoringu rozesílá dodavatel prací. Ke zprávě se vyjádří:

a) **FNM ČR** - vydá stanovisko na základě souhlasných stanovisek všech zúčastněných stran
b) **MŽP** – zásadní povinné stanovisko
c) **Nabyvatel** – povinné stanovisko
d) **Příslušný orgán státní správy** – povinné stanovisko, zejména posouzení splnění podmínek rozhodnutí
e) **Supervize** – povinné stanovisko

Stanoviska jsou zasílána dodavateli prací a na vědomí všem zúčastněným stranám. Ze závěrečné zprávy o postsanačním monitoringu provede dodavatel záznam do databáze SESEZ.

3.3.8. Ukončení nápravných opatření

Nabyvatel předloží FNM ČR závěrečné zprávy o sanaci a o postsanačním monitoringu spolu s kladnými vyjádřeními všech zúčastněných stran – viz. kap. 3.3.5.5. MŽP odborně posoudí výsledek nápravných opatření. FNM ČR spolu s nabyvatelem posoudí splnění projektovaných prací a všech ustanovení ekologické smlouvy a jejích dodatků. Nabyvatel svolá po obdržení stanovisek od všech uvedených stran a po dohodě s FNM ČR závěrečný KD. Zápis z tohoto jednání (formou protokolu) bude podkladem pro závěrečné stanovisko ČIŽP o dosažení cílů sanace. Po obdržení kladného rozhodnutí ČIŽP o dosažení cílů sanace bude zahájeno přejímací řízení.

3.3.9. Ukončení ekologické smlouvy

Ukončení ekologické smlouvy je samostatný proces řešený FNM ČR a ten si pro své rozhodnutí vyžádá tato stanoviska:

a) **MŽP** – zásadní povinné stanovisko (může ukončení ekologické smlouvy zamítnout)
b) **Nabyvatel** – povinné stanovisko,
c) **Příslušný orgán státní správy, který vydal správní rozhodnutí** – povinné stanovisko, zejména posouzení splnění podmínek rozhodnutí
d) **MF** – zásadní povinné stanovisko (pouze však v případě ukončení ekologické smlouvy před splněním ekologických závazků)

FNM ČR neprodleně informuje MŽP o ukončení konkrétní ekologické smlouvy.

Režim ekologických smluv, které nejsou uzavřeny v souladu s UV 51/2001, probíhá podle konkrétního usnesení vlády a platné Směrnice.

Přílohy

Příloha 1 Zásady zadávání zakázek na odstranění starých ekologických zátěží

Zásady byly vydány za účelem upřesnění podmínek zadání zakázek na odstranění ekologických závad dle zákona č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách (dále jen zákon). Jednotlivé konkrétní podmínky zadání zakázky musí být zpracovány v souladu se zákonem, metodickými pokyny FNM ČR a pravidly uvedenými v jednotlivých kapitolách této Směrnice.

1. Podmínky zadání zakázky budou dle charakteru zakázky obsahovat následující upřesnění:

1.1. Stanovení kvalifikace dodavatelů dle zákona č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách

Součástí kvalifikace dodavatelů kromě kvalifikace uvedené v zákoně a kromě požadavků FNM ČR a dalších uvedených v jednotlivých kapitolách Směrnice dle charakteru nápravného opatření bude požadováno předložení:

- **doklady o způsobilosti projektovat a vyhodnocovat geologické práce** – podle § 2 odst. 1 písm. g) zákona č. 62/1988 Sb., ve znění pozdějších předpisů
- v případě, že je požadována realizace staveb (skládky, těsnící stěny apod.) bude dále požadováno **Osvědčení o autorizaci v příslušném oboru**, které vydává Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě podle zákona ČNR č. 360/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- **živnostenské oprávnění pro nakládání s odpady, resp. koncesi** pro nakládání s nebezpečnými odpady
- **odstranění nebo využití odpadů** - ověřená kopie souhlasu krajského úřadu, vydaného dle § 14 odst. 1 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů s technickým postupem a provozem zařízení k odstraňování odpadů, včetně jejich přepravy pro všechny firmy postupně zúčastněné na operacích s odpady.
- **laboratorní práce** - osvědčení o akreditaci analytické laboratoře (minimálně pro ty ukazatele, které budou sledovány v rámci průzkumu, monitoringu a vlastní realizace sanačních prací). Osvědčení o akreditaci laboratoře geotechniky či geomechaniky zemin.
- **způsobilost a přípustnost projektovaných sanačních technologií** – posudek hlavního hygienika nebo Státního zdravotního ústavu (pro biotechnické postupy). Výsledek dle provozního ověření pověřenou organizací (u zařízení pro čištění odpadních vod a zemin ze sanace, mobilních spaloven apod.).

1.2. Upřesnění vymezení plnění zakázky

Do zadání se uvede stručná a úplná specifikace prací dle AR, popř. dle závěru samostatných průzkumných prací. Příslušné správní rozhodnutí (zpravidla ČIŽP), ve kterém jsou stanoveny podrobnosti nápravných opatření včetně cílových parametrů sanace, bude tvořit samostatnou přílohu zadávací dokumentace.

1.3. Upřesnění doby a místa plnění zakázky

Termíny a místo plnění se uvedou v souladu s příslušným správním rozhodnutím a uzavřenou ekologickou smlouvou. Zpravidla se uvede:

- termín zpracování realizačního (prováděcího) projektu nejpozději do .....
- termín zahájení prací nejpozději do .....
- termín dosažení cílových parametrů nejpozději do .....

1.4. Způsob hodnocení nabídek

- Nabídky budou hodnoceny v souladu s kritérii uvedenými v podmínkách zadání zakázky pomocí bodovací stupnice od nabídky s nejnižší užitností hodnoceného kritéria do nabídky s nejvyšší užitností hodnoceného kritéria. V podmínkách bude uvedena rovněž váha jednotlivých kritérií – pouze u vícekriteriálních zakázek
- Podrobnější způsob hodnocení nabídek bude stanoven v podmínkách zadání zakázky.

1.5. Požadavky na jednotný způsob zpracování nabídkové ceny, včetně platebních podmínek,

Podmínky zadání zakázky budou dle typu nápravného opatření vždy obsahovat:

- základní osnovu položkového ceníku s uvedením měrných jednotek. Základní osnova položkového ceníku bude upřesněna v podmínkách zadání zakázky
- výše měrných nákladů na postup nakládání s jednotlivými druhy odpadů
- platební podmínky
- nabídkovou cenu

2. Podmínky zadání zakázky mohou dle charakteru zakázky obsahovat následující upřesnění:

- Požadavky na jednotný způsob zpracování nabídkové ceny, včetně platebních podmínek, dle typu nápravného opatření mohou obsahovat:
  - vzorce pro výpočet měrných nákladů na odstranění jednotkového množství kontaminantů,
  - výkaz výměr členěný dle stavebních celků,
  - vzorce pro výpočet měrných nákladů na stavební práce
- Nabídka bude obsahovat interní směrnici uchazeče k řízení jakosti vzorkovacích prací.
- Nabídka bude obsahovat závazek uchazeče pořídit záznamy do databáze SESEZ
- Zadavatel si vyhrazuje právo před rozhodnutím o výběru nejvhodnější nabídky ověřit, případně vyjasnit informace deklarované uchazeči v nabídkách (resp. vyžádat si podrobnou technickou, resp. technologickou specifikaci projektovaných řešení) – pouze u vícekriteriálních zakázek
- Zadavatel si vyhrazuje právo vyzvat uchazeče k praktické demonstraci navrhovaných technologických postupů – pouze u vícekriteriálních zakázek
- Zadavatel si vyhrazuje právo v případě návrhu použití neověřené technologie zařadit do smlouvy s vítězem požadavek na časově omezené ověření navrženého technologického řešení pilotním pokusem před tím, než bude schválen realizační projekt nápravných opatření – pouze u vícekriteriálních zakázek
- Zadavatel si vyhrazuje právo odmítnout všechny nabídky bez udání důvodu.
- Nabyvatel může při zajištění transparentnosti a nediskriminace nabídnout uchazečům o zakázku svá technologická zařízení k využití formou obchodního vztahu. Toto musí nabyvatel přesně specifikovat v podmínkách zadání zakázky.

3. Zvláštní podmínky provedení zakázky

- Práce budou provedeny odborně s respektováním platných právních předpisů příslušných metodik FNM ČR a MŽP a požadavků zadavatele.

- Je-li předmětem zakázky AR:
  - bude uvedeno, že bude podrobena odborné oponentuře (za účasti MŽP a ČIŽP) a v případě nedostatků před jejím proplacením doplněna tak, aby byla dostatečným podkladem pro vydání rozhodnutí ČIŽP o cílových parametrech sanace a způsobu prokázání dosažení těchto limitů.
  - bude součástí technické části nabídky způsob hodnocení zdravotního i ekologického rizika a návrh získání potřebných vstupních údajů pro danou lokalitu
  - zárukou za provedení díla bude závazek, že v případě potřeby navyšování nákladů na realizaci nápravných opatření, které je zapříčiněno nedostatky AR[1], se dodavatel AR (resp. AAR) podílí na navýšení nákladů na realizaci nápravných opatření částkou představující 5% z projektovaného navýšení nákladů
- Je-li předmětem zakázky projektová dokumentace sanačního zásahu:
  - bude uvedeno, že bude podrobena odborné oponentuře (za účasti MŽP a příslušného orgánu státní správy) a v případě nedostatků před jejím proplacením doplněna tak, aby projektované práce vedly k naplnění podmínek rozhodnutí příslušného orgánu státní správy.
  - zárukou za provedení díla bude závazek, že v případě potřeby navyšování nákladů na realizaci nápravných opatření, které je zapříčiněno nedostatky projektové dokumentace sanačního zásahu[1], se dodavatel projektové dokumentace podílí na navýšení nákladů na realizaci nápravných opatření částkou představující 5% z projektovaného navýšení nákladů
- V odůvodněných případech může být požadováno rozdělení plnění předmětu díla dle místa (dílčí lokality), času (etapy)...

Příloha 2 Vedení primární dokumentace

Dodavatel sanačních prací je povinen vést provozní (stavební) deník.

1. Provozní deník je řádně nadepsán včetně pořadí deníku v rámci zakázky, data zahájení vedení deníku a celkového počtu stran. Stránky deníku jsou očíslovány a není dovoleno jednotlivé originály stránek svévolně přidávat popř. odebírat. Provozní deník musí být vždy na lokalitě.
2. V provozním deníku musí být průkazně zdokumentován průběh veškerých prací, zejména:
   a) chod jednotlivých zařízení se základními parametry,
   b) všechny poruchy a odstávky včetně jejich příčin,
   c) u prací stavebního charakteru - jejich rozsah,
   d) záznamy o kontrolních odběrech vzorků a měření,
   e) zápisy kontrolních orgánů.
3. Provozní deník musí obsahovat seznam pověřených pracovníků pro provádění sanačních prací a seznam zodpovědných pracovníků dodavatele s podpisovými vzory.
4. Provozní deník musí být veden alespoň se dvěma dalšími průpisy tak, aby bylo možno tyto listy vyjmout bez jeho poškození.
5. V případě potřeby mohou být založeny pomocné provozní knihy, jejichž úplný výčet a místo uložení musí být uvedeno v hlavním deníku a potvrzeno zodpovědným řešitelem

[1] Zodpovědnost za nedostatky posoudí nabyvatel, dodavatel, FNM ČR, MŽP, případně soudní znalec

dodavatele sanačních prací. Tyto knihy jsou nedílnou součástí provozního deníku a při jejich vedení musí být dodrženy stejné zásady.

6. Záznamy do deníku provádí denně pověřený pracovník dodavatele sanačních prací. Správnost a úplnost záznamu stvrzuje svým podpisem.
7. Minimálně 1x za týden musí být provozní deník zkontrolován zodpovědným zástupcem dodavatele sanačních prací a o výsledku musí být proveden záznam do deníku.
8. Pověřený zástupce nabyvatele přebírá denně průpis zápisu z deníku a provádí kontrolu provozního deníku a jeho souladu se skutečností. O výsledku kontroly provede záznam do provozního deníku.
9. Při přebírce provedených prací provádí pověřený zástupce nabyvatele věcnou kontrolu souladu fakturovaných prací s primární dokumentací.
10. Supervize provede záznam do provozního deníku při každé kontrole prováděných prací a jejich fakturaci.

Příloha 3 Supervize

Účel a cíl supervize

Supervize prověřuje, zda finanční prostředky, poskytnuté FNM ČR podle ekologické smlouvy jsou vynakládány účelně v souladu s touto smlouvou, projektovou dokumentací nápravných opatření, jejích metodických změn, doplňků a dodatků, stanovisky MŽP, FNM ČR a příslušného orgánu státní správy k této projektové dokumentaci, rozhodnutím příslušného orgánu státní správy a pravidly pro proplácení odstraňování odpadů, případně pro úpravu garance, čerpání rozpočtové rezervy podle této Směrnice. Účelně znamená, vedou-li takto financované práce k odstranění ekologických škod, snížení ekologických rizik a zabránění jejich transportu mimo sanovanou lokalitu. Dále supervize dává souhlas k proplácení faktur za skutečně provedené práce dle platné projektové dokumentace.

Výklad pojmů

Supervize je soubor činností a procesů, kterými je prováděna nezávislá kontrola účelnosti a souladu realizace nápravných opatření se schválenou projektovou dokumentací, případně s jejími schválenými metodickými změnami a dodatky. Činnost supervize může zadavatel zajistit všude tam, kde je to účelné. Supervize je součástí nápravných opatření a je hrazena z prostředků určených na konkrétní ekologickou smlouvu.

Supervizor (vykonavatel kontroly) znamená právnickou nebo fyzickou osobu, která byla vybrána FNM pro provádění supervize nad průběhem realizace nápravných opatření.

Kontrolovaná osoba – supervizorem kontrolovaný dodavatel nápravných opatření

Odborná způsobilost – supervizor musí být odborně způsobilý a mít praxi v oborech, které jsou předmětem kontrolované činnosti

Odborná péče obecně znamená používání standardních, uznaných, obvykle používaných a ověřených metod a postupů především zakotvených v normativní oblasti, při dodržení všech právních norem týkající se předmětu činnosti.

Nepodjatost - supervizora, nesmí spojovat s nabyvatelem a kontrolovanou osobou poměr vlastnický, pracovní či příbuzenský.

Nestrannost - vyloučení postupů, zásahů, jednání a vlivů, které by mohly mít za následek neobjektivnost kontrolní zprávy.

Mlčenlivost znamená mlčenlivost vůči třetím osobám, které nezajišťují nápravný proces, o všech informacích, údajích, realizačních výstupech apod., souvisejících s plněním smlouvy o supervizi, včetně opatření zamezujících i náhodné zpřístupnění. Toto ustanovení platí po časově neomezenou dobu, zvláště pak po dobu, kdy by porušení této povinnosti mohlo poškodit smluvní strany, nabyvatele nebo kontrolovanou osobu.

Prokazatelná oznamovací povinnost - písemná zpráva s případnými doklady podle jednotlivých bodů ukládající tuto povinnost. Doručení musí být prokazatelné doručenkou nebo potvrzením příjmu podatelnou FNM ČR.

Rozsah zmocnění - prokazatelným dokumentem pro doložení oprávnění supervizora k požadovanému rozsahu činnosti vůči nabyvateli a kontrolované osobě je smlouva mezi supervizorem a FNM ČR o výkonu supervize.

Věcný a časový harmonogram je obvykle součástí smlouvy a definuje, co a kdy má být předmětem kontroly. Harmonogram je vypracován na základě schváleného realizačního projektu nápravných opatření.

Kontrolní zpráva je realizačním výstupem kontrolní činnosti.

Postup při provádění supervize

Supervizor provádí supervizi podle smlouvy o supervizi uzavřené s FNM ČR a v souladu se schváleným projektem supervize.

Rozhodujícím podkladem pro stanovení rozsahu supervize je projektová dokumentace nápravných opatření.

Hlavním kritériem pro hodnocení časové, finanční a věcné stránky kontrolovaných prací je schválená projektová dokumentace nápravných opatření - dodržování technických parametrů, a to vstupů a výstupů technologií, úroveň splnění postupných cílů nápravných opatření ve vazbě na harmonogram prací a výši vynaložených finančních prostředků.

Posouzení projektové dokumentace nápravných opatření musí obsahovat posouzení úplnosti a správnosti výchozích údajů pro návrh opatření a posouzení správnosti celkového postupu a dílčích opatření ve vztahu k požadovaným cílovým parametrům a kontrolu, zda nedochází ke změně subdodavatelů oproti schválenému projektu nápravných opatření.

Supervizor musí při zahájení a po dobu provádění kontrolní činnosti splňovat následující podmínky a ustanovení:

1. provádění kontrolní činnosti s odbornou péčí
2. nestrannost
3. nepodjatost
4. mlčenlivost
5. po dobu smluvního vztahu splňovat odborné kvalifikační předpoklady a odbornou způsobilost
6. nezasahování do práv nebo právem chráněných zájmů kontrolované osoby
7. prokazatelná oznamovací povinnost do 5 dnů v případě
   - že supervizor vstoupí do jakéhokoliv vztahu s kontrolovanou osobou nebo jejím subdodavatelem nebo nabyvatelem. FNM ČR rozhodne, zda je tento vztah v konfliktu vůči výkonu supervize. V případě, že bude tento vztah uznán konfliktním, FNM ČR jednostranně odstoupí od smlouvy se supervizorem. Za neohlášení může být supervizor sankcionován vrácením dosud přijatých finančních prostředků a smluvní pokutou až do výše 5% z ceny uvedené ve smlouvě o supervizi.

- ztráty nebo omezení kvalifikačních předpokladů, ztráty či omezení jiných než kvalifikačních předpokladů, např. v důsledku technických nebo personálních změn, omezení kapacitních možností, které mohou mít vliv na plnění předmětu smlouvy Při neohlášení může být sankcionováno toto porušení vrácením dosud přijatých finančních prostředků a smluvní pokutou až do výše 5% z ceny uvedené ve smlouvě o supervizi.
- každé změny v Obchodním rejstříku týkající se předmětu podnikání - činnosti v okruhu činností souvisejících s kvalifikačními předpoklady pro výkon kontroly nebo právní formy společnosti způsoby sloučením, splynutím, rozdělením nebo přeměnou. V tomto případě pak FNM ČR rozhodne, zda je tato změna v konfliktu vůči supervizi. V případě, že tato změna bude uznána konfliktní FNM ČR jednostranně odstoupí od smlouvy se supervizorem. Za neohlášení může být supervizor sankcionován vrácením dosud přijatých finančních prostředků a smluvní pokutou až do výše 5% z ceny uvedené ve smlouvě o supervizi.
- že dojde mezi supervizorem a kontrolovanou osobou k jednání ve shodě podle ustanovení § 66 b) nebo ovládnutí podle § 66 a) obchodního zákoníku. V tomto případě smlouva zaniká. Při neohlášení bude toto porušení sankcionováno vrácením dosud přijatých finančních prostředků a smluvní pokutou až do výše 5% z ceny uvedené ve smlouvě o supervizi.

8. možnosti ukončení smluvního vztahu ze strany FNM ČR z důvodů vyšší moci, např. v případě, že je zrušena nebo jinak ukončena smlouva mezi nabyvatelem a FNM ČR, je pozastaven nebo změněn způsob financování nápravných opatření. V tomto případě má druhá smluvní strana nárok na úhradu dosud účelně vynaložených nákladů.
9. cena supervize bude položkově vyjádřena v rozpočtu, který je nedílnou součástí smlouvy o supervizi.
10. FNM ČR si vyhrazuje v průběhu realizace supervize právo kontroly a supervizor je povinen součinností.

Výsledky supervize

Supervizor provádí supervizi v časovém, věcném a finančním rozsahu úměrném významu a rozsahu kontrolovaných prací na lokalitě a sestavuje o ní zprávy, které jsou předkládány nabyvateli, FNM ČR, MŽP a správnímu orgánu. Tyto zprávy jsou k dispozici i dotčeným orgánům, které se účastní pravidelné kontroly průběhu prací.

Realizačním výstupem činnosti supervizora je „kontrolní zpráva". V této zprávě bude přehledným způsobem prezentováno zhodnocení výsledků supervize. Zpráva bude zpracována ve stručné formě s co nejvyšší vypovídací schopností.

V souladu se smlouvou o supervizi předloží supervizor nabyvateli, FNM ČR, MŽP a správnímu orgánu:

- **dílčí zprávu** - výsledek kontroly určitého segmentu prací nebo metodicky a technologicky oddělené etapy prací nebo kontrola krátkého časového úseku realizace prací
- **etapovou zprávu** - výsledek uzavřeného celku, případně roční zpráva
- **závěrečnou zprávu** - shrnutí kontrolní činnosti při ukončení prací. V případě, že sanační práce jsou ukončeny a následuje pouze postsanační monitoring, je vyhotovena závěrečná zpráva a monitoring nebo podobné práce jsou předmětem etapové nebo dílčí zprávy.
- **mimořádnou zprávu** - v případě, že jsou zjištěna závažná fakta nebo skutečnosti, případně zjevné porušení právních nebo jiných závazků na straně kontrolovaného subjektu, je supervizor povinen na tyto skutečnosti upozornit neprodleně poté, co byly takto vyhodnoceny.

Každá zpráva bude podepsána supervizorem a její jednotlivé technické části pak podepsány odbornými řešiteli supervizora.

Struktura obsahu zprávy o kontrolní činnosti:

- seznam supervizního týmu a případných subdodavatelů
- seznam a zhodnocení vstupních podkladů a informací (zpráv, projektů, protokolů, faktur kontrolované osoby apod.)
- věcný a časový popis realizované supervize a porovnání s plánovaným smluvním rozsahem
- stručný věcný a časový popis stavu řešení nápravných opatření na lokalitě, srovnání stavu prací s projektovou dokumentací nápravných opatření, harmonogramem prací a harmonogramem čerpání finančních prostředků
- kontrolu nakládání s odpady kontrolovanou osobou i jejích subdodavatelů
- věcné a finanční plnění ve vztahu k dosažení stanoveného cíle projektovaných prací
- popis a výsledky kontrolních odběrů a měření, jejich porovnání s výsledky kontrolované osoby (např. výsledky duplicitního odběru vzorků)
- připomínky k předloženým fakturám, jednoznačné potvrzení či nepotvrzení kontrolovanou osobou fakturovaných prací
- jiné návrhy, připomínky či podněty a doporučení k vývoji a provedení kontrolovaných prací, návrhy na změny projektu prací, změny cílových parametrů nápravných opatření, oznámení věcné doložení případného nedodržení schválené projektové dokumentace či hrubých závad, které jsou v rozporu se schválenou projektovou dokumentací nebo platnými normami a předpisy včetně návrhu řešení zjištěného stavu
- návrh na odstoupení od smlouvy v případě neschopnosti kontrolované osoby dostát svých smluvních závazků.
- závěrečný protokol - potvrzení dosažení projektovaných cílů a ukončení prací
- ze závěrečné zprávy o kontrolní činnosti provede supervizor záznam do databáze SESEZ.

V případě jakýchkoli pochybností o závěrech či relevantnosti dílčích výsledků supervize může FNM ČR v závažných případech přezkoumat výše uvedené výstupy supervize prostřednictvím jiného subjektu či odborné komise (odborná oponentura).

Tato Směrnice č. 3/2004 je platná a účinná dnem podpisu FNM ČR a MŽP.

Dnem platnosti a účinnosti se ruší Směrnice č. 2/2003.

V Praze dne 30. 6. 2004

Ing. Pavel Suchý
I. místopředseda výkonného výboru FNM ČR

Ing. Ivana Jirásková
Náměstkyně ministra
a ředitelka sekce technické ochrany životního prostředí

Ing. Jan Juchelka
Předseda výkonného výboru FNM ČR

RNDr. Libor Ambrozek
Ministr životního prostředí

Ing. Radmila Musilová
Digitálně podepsal Ing. Radmila Musilová
DN: title=12692, c=CZ, o=MFCR, ou=452, cn=Ing. Radmila Musilová
Datum: 2012.11.07 14:02:23 +01'00'